

Εὐτυχῶς, ὅπως σᾶς εἶπα παραπάνω, δὲν ἔχω τὴν ἀφέλεια νὰ πιστεύω στὰ δικαιολογητικά. Ἄλλως τε εἶναι φανερό πῶς ὁ κύριος ὑπουργὸς ἔχει δικό του λεξιλόγιο καὶ δική του γλῶσσα, πράγμα ποὺ δὲν μοῦ κάνει ἐντύπωση, ἀφοῦ κάθε ρωμιὸς ἔχει καὶ ξεχωριστὴ γλῶσσα. Δὲν ξέρω λοιπὸν τί θέλει νὰ πεῖ ὁ ὑπουργὸς μὲ τὸ «μακρὰ ὑπηρεσίαι», ἀσφαλῶς ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ δίνει τὴ σημασία ποὺ δίνω ἐγὼ «στὸ μακράν», γιατί τότε ὁ πρῶτος ποὺ ἔπρεπε νὰ σημειωθεῖ στὸν κατάλογο τῶν παρασημοφορεμένων εἶναι ὁ Πάλλης ποὺ ἔφαγε περισσότερα ἀπὸ δεκαπέντε χρόνια γιὰ νὰ μεταφράσει τὴν Ἰλιάδα.

Ἐδῶ ὅμως, στόνομα αὐτό, θὰ μοῦ βγάλετε πάλι, στὴ μέση τὸ μαλλιαρισμὸ καὶ θὰ μοῦ πεῖτε πῶς δὲν μπορούσε ὁ ὑπουργὸς νὰ δώσει παράσημο σ' ἓνα πρωτοπαλίκαρο τοῦ μαλλιαρισμοῦ.

Κι' ἐγὼ σᾶς λέγω πῶς ἓνας ὑπουργὸς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σκέπτεται σὰν τὸν ἓνα καὶ σὰν τὸν ἄλλον, γιατί τότε εἶταν περιττὸ νὰ γίνει ὑπουργός. Καὶ ξέρω πραγματικῶς πῶς ὁ κ. Ἀλεξανδρῆς δὲν μοιάζει μὲ ἄλλους ὑπουργούς. Ἄν ἤθελε δηλαδὴ ν' ἀκούσει τὴ συνείδησή του, ὁ κατάλογος τῶν παρασημοφορημένων δὲν θὰ εἶχε πρόσωπα ἀνίκανα νὰ πάρουν παράσημο ἀπὸ πεπονόφλουδα. Φαίνεται ὅμως πῶς φοβήθηκε τὸ θυμὸ τῶν ἀνθρώπων τῆς ρουτίνας, ἐπομένως δὲν ξέχασε τὸν ἄνθρωπο ποὺ σκοτώθηκε δεκαφτὰ χρόνια γιὰ ἓνα βιβλίο, οὔτε τὸν ἄνθρωπο ποὺ σκόρπισε ἀλύπητα τὸ μέλι ἀπὸ τὴν πέννα του μὲ τίς «Νησιώτικες ἱστορίες», οὔτε τὸν ξεροχο καλλιτέχνη τοῦ στίχου Γρυπάρη.

Μὰ τότε, ἀφοῦ οἱ ὑπουργοὶ φοβοῦνται, ἀκόμα κι' ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση, τὴν ἀλήθεια, τὸ καλῆτερο ποὺ ἔχουν νὰ κάνουν εἶναι ν' ἀφήσουν τοὺς λογίους στὴν τιμὴ ποὺ εἶχαν ὡς τώρα νὰ βλέπουν δηλ. τὰ παράσημα νὰ δίνονται σὲ τενεκέδες.

ΞΑΝΑΤΥΠΩΘΗΚΑΝΕ

καὶ πουλιοῦνται στὰ γραφεῖα μας ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ (καὶ 1,25 γιὰ τὸ ἐξωτερικό):

Ο ΕΜΠΟΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ τοῦ Σεξπήρου (μετάφρ. Ἀλέξ. Πάλλη).

ΦΥΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ Ἀργύρη Ἑφταλιώτη.

ΛΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἀλέξ. Παπαδόπουλου.

Βγήκε κι ὁ Β' τόμος τῆς ΡΩΜΑΙΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ τοῦ Μ. Φιλήντα καὶ πουλεῖται στὰ γραφεῖα μας δρ. 3 — οἱ δυὸ τόμοι μαζί δρ. 5.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΖΩΗ τοῦ Ἑλισαίου Γιαννίδη (ἐκδόση Β' δρ) . 2.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΜΙΣΤΡΙΩΤΙΣΜΟΙ

Φύλε «Νουμά»,

Στὸ φύλλο τῶν «Καιρῶν» τῆς προπερασμένης Κεριακῆς δημοσιεύτηκε ἓνα γράμμα τοῦ κ. Μιστριώτη γιὰ τὸ αἰώνιο γλωσσικὸ ζήτημα. Σὲ τόσο δὲ μικρὸ γράμμα βρέθηκαν ἀρκετὰ λάθη ποὺ μᾶς τὰ ἀράδισα ἡ «Ἀκρόπολη» τῆς προπερασμένης Δευτέρας· κοντὰ ὅμως σαυτὰ μπορεῖ κανένας νὰ κολλήσῃ κι ἄλλα πιδ μεγάλα καὶ πιδ ντροπιαστικά γιὰ τὸν Καθηγητὴ. Μὰ τὸ δικό μου μάτι πέφτει καμμιά φορὰ σὲ πράγματα ποὺ μὲ τὴν πρώτη ματιὰ φαίνονται μικρά, μὰ, ὅταν κανένας τὰ καλοκοιτάξῃ καὶ τὰ καλοσυλλογιστῇ, καταλαβαίνει πόσο εἶναι σπουδαῖα καὶ τρανταχτερὰ. Μιλῶ γιὰ κείνο τὸ Ἀθῆναι, τὸ ξεχαρβαλωμένο, ποὺ κάθε λίγο καὶ λιγάκι μᾶς τὸ σερβίρει ὁ κύρ Καθηγητὴς στὰ γράμματά του. Μὰ γιὰ τὸ Θεό, μπορεῖ κανένας νὰ συχωρέσῃ σὲ καθηγητὴ τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων τέτιο φοβερό καὶ ἀνόσιο σολοικισμό, σὰν τὸ ξεχαρβαλωμένο καὶ ἀνούσιο αὐτὸ Ἀθῆναι; Ἐμεῖς οἱ δημοτικιστὲς κάναμε πολλὰς παραχώρησες στὴ γλῶσσα καὶ γι' αὐτὸ μᾶς συχωριέται νὰ γράφουμε Ἀθῆνα, ποὺ καὶ πιδ νόστιμο καὶ σύφωνα μὲ τὴ γλῶσσα ποὺ μιλάμε πηγαίνει· μὰ κι ἀπ' τοὺς δικούς μας οἱ πιδ λεπτολόγοι γράφουνε στὴν Ἀθῆνα ἀπὸ κάτω ἢ ἀπὸ πάνω στὸ κάθε γράμμα τους, γιατί αὐτὸ ναι τὸ σωστό. Κι ἀπ' τοὺς καθαρευουσάνους ὅμως οἱ γραμματιζούμενοι γράφουνε πάντα ἐν Ἀθήναις, ἢ μοναχὴ δοτικὴ Ἀθῆνῃσι, γιατί μάθανε στὸ συνταχτικό, πῶς ἡ δοτικὴ μὲ τὴ πρόθεση ἐν ἢ δίχως αὐτὴνε φανερώνει τὸ στέκαμα στὸν αὐτόνε τόπο. Τὸ λοιπό, ὅταν γράφουνε αὐτὴ τὴ δοτικὴ συλλογιῶνται πάντα ἀσυναίσθητα βέβαια, πῶς τὸ γράφουνε, ἀφοῦ παραλείβουνε τὸ ἔγραφον ἢ τὸ ἔγραψα κ' ἐμεῖς οἱ δημοτικιστὰι τὸ ἔγραψα κτλ. Ἄς κάνῃ τώρα τὸν κόπο ὁ κ. Καθηγητὴς νὰ βάλῃ κοντὰ στὸ καθαρευουσάνικό του Ἀθῆναι τὸ ἔγραφον ἢ ἔγραψα καὶ θὰ δῇ τὴν πλάνη του. Ἀλλιῶς κάνοντας τέτια λάθη δὲν μπορεῖ καὶ δὲν εἶναι ἄξιος νὰ κατηγορηῇ ἐμᾶς, γιατί ζητοῦμε τὴν ἀπλοποίηση τῆς γλώσσας μας. Ἄν δὲ θέλῃ νὰ κάνῃ ὅ,τι τοῦ συμβουλεύουμε, τότες ἄς θυμηθῇ, ἂν καὶ κομμάτι ἀργά, τὸ λατινικὸ primo discere deinde docere.

Μὲ ἀγάπη

ΕΝΑΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΦΕΞΗ

Δημοσθένους «Οἱ τρεῖς Ὀλυνθιακοί» μετάφρασις Ν. Γκινούπουλου.

Οἱ τρεῖς λόγοι, πού ἔβγαλε ὁ μέγας Δημοσθένης γιά νά πείσῃ τοὺς συμπατριῶτες τῶν νά γλυτώσουν τὴν Ὀλυνθο ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Φιλίππου—λόγοι γεμάτοι πατριωτικὸν ἐνθουσιασμό καὶ ὄργητα γιά τὴν ὀκνάδα τῶν Ἀθηναίων καὶ πολιτικὴ σκέψη, ἔχουν ὡς τὰ τώρα ζοῇ καὶ δίνουν συγκίνησι βαθεῖα σὲ καθένα πού τοὺς διαβάσει. Ἡ μετάφρασί τους γενομένη ἀπὸ τὸν καθηγητὴ κ. Ν. Γκινόπουλο Δρ. 1.

Ἡροδότου «Μοῦσαι» Τόμος Α'. Κλειώ—Εὐτέρπη μετάφρασις Α. Σκαλίδου.

Βιβλίον γραμμμένο μὲ θαυμαστὸ τρόπο, εἶπε τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἡροδότου ὁ Μύλλερ. Γιατὶ τὸ ὕψος πού εἶναι γραμμένον καὶ ἡ μέθοδος τῆς διήγησιν καὶ τὸ στόλισμά της μὲ λογιῆς—λογιῆς ἐπεισόδια καὶ ἀνέκδοτα κάνουν σι' ἀλήθεια τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν—ἀληθινὴ καὶ σωστὴ ἱστορία—νά διαβάσῃται σὰ ρωμάντισον. Ἡ μετάφρασις ἀπὸ τὸν Α. Σκαλίδην, ἐπιθεωρημένη Δρ. 3.

John Loubbock «Πῶς νὰ ζήτε» μετάφρασις Θ. Χ. Φλωρεᾶ, ἐν Ἀθήναις.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πιὸ πρακτικὰ καὶ πιὸ χρήσιμα βιβλία εἶναι τὸ ἔργον αὐτοῦ τοῦ Λουμπόκ, πού μὲ πολλὴ τέχνη καὶ μαζεύοντας τίς σκέψεις τῶν σοφῶν καὶ τὰ συμπεράσματα τῆς πείρας θέλησε καὶ πέτυχε νὰ γράψῃ ἕνα πρακτικὸ ὁδηγὸ τῆς ζωῆς γιά κάθε ἄνθρωπον καὶ γιά κάθε ἡλικία καὶ θέσιν Δρ. 3.

Θουκυδίδου «Πελοποννησιακὸς πόλεμος» μετάφρασις Ι. Ζερβού.

Ἡ πιὸ τέλεια ἱστορία πού ἐγγράφηκε στὴν ἀρχαιότη, μὲ κάθε δυνατὴ λεπτομέρεια καὶ μὲ ἀμεροληψία καὶ μὲ βαθεῖαν κρίσιν καὶ μὲ σοφία, σ' ἕνα ὕψος δυνατό καὶ γεμάτον νόημα, εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ Θουκυδίδου. Καὶ χαρακτηρίζοντας ὅχι μόνο τὰ συμβάντα πού διηγίεται, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὰ προτερήματα καὶ ἐλαττώματά τους σάν αἷτια πραγματικὰ τῶν συμβάντων, δίνει μίαν ἀφθαρτὴν εἰκόνα τοῦ αἰώνιου ἀνθρώπου καὶ τῆς ζωῆς τῶν ἐθνῶν. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἔργον φιλοσοφικὸ τόσο πολὺ ὅσο καὶ ἱστορικόν. Ἡ μετάφρασις ἀπὸ τὸν κ. Ι. Ζερβὸ Δρ. 2,50.

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

(Σταλμένο ἀπὸ τὸν γιατρὸ κ. Κ. Λαναρά (Βακὸν τῆς Ρουσίας).

Καὶ ἡ ἰδέα αὕτη... μετετράπη εἰς ἀπόφασιν, ἀναγνώρισαν ΤΕΣ... (Ἰατρ. Μηνύτ. 1906 Σελ. Αἱ). Παραμερίσαντες... ἀφαίρεσαντες... *ὁλόκληρος πλέον ἢ ἀνωτέρω ἐπιφάνεια* κλπ. (Χειρουργ. Ἐπιθεώρησις 1905 Δδρ. Σελ. 179).

Τῶν λιπῶν (ὄνομα τὸ λίπος) ἀποφευγομένων ὡς ἀποσυνθετουσῶν τὴν χλ. τίτανον (Ι. Μην. 76ρ. 907 1—2 Σελ. 170 Στήλη Β' Στίχος 20).

Τὰ μέτρα τοῦ περιορισμοῦ τῶν καταχρήσεων τῶν *κινούντων* τὴν ἀγανάκτησιν ιδ. 1908 Μαρτ. Σελ. 41).

Παρετήρησε ὅτι καθιστῶν (ὁ ἱατρός)... ἐπαλείφων δὲ... ὁ ὀφθαλμὸς οὗτος δὲν ἔπαυσεν. (Ἰατρικὴ Πρόοδος 1903 Στήλη Βα Στίχος 2—5).

Ἄλλ' ὑπὸ ἄλλαν ἐποψὶν *ἐξεταζόμενα τὰ πράγματα βλέπομεν* ὅτι ὑπάρχει ὑπερτίμησις... (Σκρίπ 25 86ρ. 1910 Σελίς Αἱ στήλη 4η—Διατὶ ἀκριβαίνει ὁ βίος).

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Τὸ περασμένο Σαβατόβραδον παίχτηκε στὸ Βασιλικὸ ἀπὸ τὸ θίασον τῆς Κυβέλης ἡ «Ἀντιγόνη», μεταφρασμένη ἀπὸ τὸ Μάνο. Τὸ θέατρο γιομάτον, φοιτητὲς οἱ περισσότεροι, καὶ ἀπὸ χεροκοροτήματα, ἄλλο τίποτα. Τὴν ἄλλη μέρα μίλησε ὁ Μιστριώτης κατὰ τῆς Δημοτικῆς γλώσσας!

— Ὁ κ. Βλάχος, ὁ διευθυντὴς τοῦ Βασιλικοῦ, καὶ ὁ κ. Λαμβέρης, ὁ παρασημοφορεμένος γραμματέας του, τόσο τὰ χροιστήσανε, πού παραγγείλανε στὴν κ. Κυβέλη πὺς δὲν παίρνουν καμιά εὐτύχη πάνου τους γιά ὅ,τι γίνει. Κ' ἔτσι καμιά εὐτύχη δὲν ἔχουν καὶ γιά τὰ χεροκοροτήματα.

— Στὴν «Ἑστία» τῆς Τετράδης ὁ κ. Π. Νιρβάνας σχολιάζει τὸ λόγον τοῦ κ. Φωκά πού δημοσιέψαμε στὸ περασμένο φύλλον.

— Τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Νιρβάνου ἀρχινάει ἔτσι: «Ὁ καθηγητὴς κ. Γεράσιμος Φωκάς ὁμίλησε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἰατρικῆς Λέσχης. Ἀλλὰ πὺς ὁμίλησεν; Ἀξίζει ὅλος ὁ κόσμος νὰ διαβάσῃ τὴν ὁμιλίαν αὐτὴν, πού ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ «Νουμά». Μὲ λόγια τόσο ἀπλά, τόσο φυσικά, τόσο ἐγκάρδια, καὶ συγχρόνως μὲ τόσην λογικὴν, τόσην ἀδρότητα νοημάτων καὶ τόσο συμπαθητικὰ ρητορικὰ χαρίσματα δὲν μᾶς ἔχουν συνηθίσει ἔως τώρα αἱ προφεσόμορές μας. Ἀκόμη ὀλιγώτερον οἱ ἱατροί. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, πού εὐρίσκονται τόσο κοντὰ εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὰ βάσανά της, τόσο κοντὰ ἐπομένως εἰς τὴν φύσιν, λόγῳ τῆς ἐπιστήμης των καὶ τοῦ ἐπαγγέλματός των, αὐτοὶ πού ἔπρεπε νὰ εἶνε οἱ πλέον φυσικοὶ καὶ ἀνεπιτήδευτοι, δουλεύουν εἰς μίαν σχολαστικὴν παράδοσιν ἀπὸ τὰς πλέον καταθλιπτικὰς.»

— Ἡ Ἀστυνομία πολὺ ἄσχημα φέρεται τὴν περασμένη Τετράδι, ἐμποδίζοντας τοὺς φοιτητὲς νὰ χιονοπολεμοῦνε. Ἄν ἤθελε νὰν τοὺς κανε καλὸ ἔπρεπε νὰν τοὺς ἐμποδίσαι τὴν περασμένη Κεριακὴ νὰ μπαίνουνε στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Πανεπιστήμιου γιά νὰκούσσουνε τίς ἀνοησίες τοῦ Μιστριώτη. Τὴν Τετράδι, χιονοπολεμώντας οἱ φοιτητὲς δέιχναν πὺς ζούσανε, ἐνῶ τὴν Κεριακὴ εἶχανε μεταμορφωθεῖ σὲ ψοφίμια.

— Μαθαίνουμε πὺς ὁ λοχαγὸς ποιητὴς κ. Πανᾶς στρατολογεῖ ἀντάρτες νὰν τοὺς ξεπολύσει... κατὰ τῆς Δημοτικῆς γλώσσας! Πρῶτος γράφτηκε στὸν κατάλογόν του ὁ φίλος Κοτσαμάνης καὶ δεῦτερος λογαριάζει νὰ γραφεῖ ὁ ἐκδότης τοῦ «Νουμά».

— Οἱ ἰδρυτὲς τοῦ «Ἀδεοφάτου τῆς Δημοτικῆς» μᾶς παρακαλοῦνε νὰ δηλώσουμε πὺς δὲν ὑπογράψαν τὴν «Ἀ' Προκήρυξιν» τους ὅχι ἀπὸ κανένα ἄλλο λόγον, παρὰ γιά νὰνα συνεπείς σ' ὅ,τι προκηρύχουν, πὺς δηλ. κατεβαίνουνε στὸν ἀγὼνα ὅχι ὡς άτομα, μὰ ὡς Ἰδέα. Τὴ Β' προκήρυξιν τους, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἐγγράφα τους, θὰν τὰ ὑπογράφει πάντοτε ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ.

— Τὴν Κεριακὴ στίς 5 1)2 τὸ δειλινὸ θὰ μιλήσει ὁ κ. Ι. Χρυσάφης στὰ γραφεῖα τοῦ «Ἐκπαίδ. Ὁμίλου» (δδδς

‘Οφθαλμοιατρείου 12). Θέμα : Γυμναστική—‘Εκπαίδευση—‘Εθνική ανάταξη.

— ‘Ο φίλος Ν. Σαντοριναῖος, ἀπὸ τὴν Πόλιν, μᾶς ἔστειλε τὸ ἀκόλουθο ποίημα, ἀφιερωμένο στὰ Μιστριωτὸ-πούλα.

Γιούχα σας ! . . πάλι ὀργιάσατε σ’ ὅλο τὸν κόσμον ἔμπρὸς καὶ βορβοφυλῆκατε μὲ τὴν Καταραμένην
‘Αγρυπνᾷ βουβὸν ‘Ανάθεμα τῆς Μάννας ὁ καημὸς
νὰ πέσει στὰ κεφάλια σας, ξεμωραμένοι.

Εἶναι γιγάντιος καὶ ἄλυστος ὁ πόνος ὁ κρυφὸς
τῆς Μάννας ποὺ σᾶς βύζαξε καὶ τώρα σᾶς χορταίνει
Ξέρνα τὸ γάλα σὲ χολή καὶ δὲν ἀργεῖ ὁ καιρὸς
κοπάδι ἀργησιπάτριδο, ξεμωραμένοι

Ξέρνα τὸ γάλα σὲ χολή καὶ ἡ μέρα δὲν ἀργεῖ,
Βλέπω τὴ Γνώμη ποὺ ἔρχεται ‘Ορθή Ζωή γεμάτη
‘Ακαταρξία τὸ μήνιμα ποὺ μοῦ ἀνταρξιάζει τὴν ψυχὴ
— Θὰ ἀναγαλιάσεις Μάννα μου ‘Ωραία Πατρίδα—
ν’ ἀναφτερώσει τὴ Φυλὴ, τὴν ‘Ελληνίδα
—Γιούχα καὶ ξανά γιούχα σας—ποὺ θὰ σᾶς φάει τὸ μάτι.

ΡΟΥΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ

ΤΟΥ ΗΙΜΕΝ ΚΑΡΠΟΒ

‘Ο νεαρὸς ποιητὴς ξεβγάς Ηίμεν Κάρποβ ἔβγαλε τελεφεταῖα ἓνα βιβλίον μὲ τὸν τίτλον «**Λόγια τῶν ματιῶν. Σελίδες γιὰ τὸ λαὸ καὶ τὴν ἀριστοκρατία**» καὶ ἔδωκε τὸ πρῶτον ἐκ τῶν μεγάλων σοφῶν τῆς Γαλιτσίας Πολιάνας (κάμπους βδομάδες πρὶν τὸ θάνατόν του) παρακαλῶντας τον νὰ τοῦ γράψῃ τὴ γνώμη του γιὰ τὸ σύγγραμμα.

‘Ο Α. Τολστόν τοῦ ἀπάντησε μὲ ἀφτά τὰ λόγια : «.....Τὸ βιβλίον σας μοῦ ἄρεσε πολὺ γιὰ τὴν πολυμῆδὲς ἰδέαν σας καὶ τὴν θαρρετὴν ἔκφρασήν σας. Στὴν ἐποχὴν ποὺ ζοῦμε πρέπει νὰ ἴδῃ κανεὶς πὺς πολλὸ θάρρος νὰ πῇ τὴν πικρὴν ἀλήθειαν μπροστὰ στοὺς «διαδασμένους», παρὰ μπροστὰ στὴν κυβέρνηση. Ἰδιαίτερη ἐντύπωση μοῦ ἔκανε στὸ βιβλίον σας ἡ μεγάλη σημασία ποὺ δίνετε καὶ τὸ μέλλον ποὺ βλέπετε στὴ ζωὴ τοῦ χωριάτη... »

‘Ενα ἀπὸ τὰ καλῆτερα κεφάλαια τοῦ βιβλίου ἀφτοῦ εἶναι τὸ : «**Πίσω στὰ λέρια**», ἀπὸ τὸ ὅποιο μεταφράζω τὸ παρακάτω κομμάτι :

«...Εἶναι ἀνοιξη. Τὰ χιόνια λυώνουν στὶς φωτεινὰς ἀχτίδας τοῦ ἡλίου ποῦ, ὅλους τοὺς γλυκοξεσταίνει καὶ ὅλους τοὺς κάνει νὰ χαίρουνται : καὶ τὸ χτηματῖα, καὶ τὸ χωριάτη, καὶ τὸ λησμονημένο δουλεφτῆ, καὶ τὸν κάθε ἐφτυχῆ, καὶ τὸν κάθε δυστυχῆ, καὶ τὸν πλούσιον καὶ τὸν φτωχόν.... Πραγματι-

ζοῦνε τὰ χορταράκια, ἡ ξεσκλαβωμένη ἀπὸ τὰ χιόνια γις σκορπάει γύρω μιὰ ἐφχάριστη μυρουδιά καὶ ἓνα λεπτούτσικο ἀεράκι χαϊδεύει τοῦ καθενὸς τὸ πρόσωπον. ‘Ο δουλεφτῆς, ὅλος χαρὰ γιὰ τὸ κάθε χορταράκι ποὺ φυτρώνει, γιὰ τὸ κάθε σκάθαρον ποὺ ξεσταίνεται στὸν ἥλιον, παγαίνει στὸν κάμπο νὰ ξεκοιλουθῇ, γιὰ ἓνα κομματάκι ψωμί, τὴν καταναγκαστικὴν δουλειάν, νὰ καλλιεργήσῃ τὸ χωράφι τοῦ πλούσιου γαιοχτήμονα. Μόλις μπεῖ πίσω ἀπ’ τὰ λέρια, καὶ ὁ ἴδιος ἀρχίζει νὰ τρέχῃ ἀπὸ τὸ κούτελό του, καὶ τέλος δὲν παίρνει ἡ βαριά καὶ ἔξαντλητικὴ δουλειά, τότες ὅλη ἡ ὁμορφιά τῆς ἀνοιξῆς δὲν ἔχει γιὰ κεῖνον καμμιά ἀξία, εἶναι ἓνα τίποτα, γιὰτὶ δὲν ἔχει ὁ κακόμοιρος καιρὸ νὰ σκέφτεται γι’ ἀνάπαψιν καὶ γιὰ χαρὰ, ἀφοῦ στὴν ψυχὴν τοῦ ἀπάνου σὰν πέτρα στέκει ὁ χτηματίας καὶ δὲν τὸν ἀφίνει νὰ συμαζέψῃ τίς σκέψεις του, φωνάζοντας του : «**Πὺς ζωντανὰ, πὺς ζωντανὰ δούλεβε ! ! . .** »

‘Ανθίζουνε τὰ δέντρα στοὺς μπαξέδες, ἡ γις ντύνεται μὲ τάρωματικὰ τῆς χορταράκια, ὁ ἥλιος ξεσταίνει καὶ λάμπει παντοῦ, μὰ ὁ φτωχὸς δουλεφτῆς δὲν ἔχει τὴ δύναμιν νὰ τὰ παρατηρήσῃ ἀφτά, ὅχι γιὰτὶ καταντᾷ ἀναίσθητος καὶ χοντρός, ἀπεναντίας ἡ ψυχὴν τοῦ εἶναι πάντα τρυφερὴ καὶ ἐπιδεχτικὴ γιὰ κάθε ὁμορφον καὶ καλόν, ἀλλὰ γιὰτὶ τὰ γυμνὰ πόδια τοῦ κόβονται ἀπὸ τὰ τέλειωτον γύρισμα πίσω ἀπὸ τὰ λέρια καὶ ἡ τροφὴ ποὺ τρώγει— ἓνα κομμάτι ξερό ψωμί καὶ λίγο νερό— δὲν τοῦ ἀφίνει καθόλου δύναμιν.

Καὶ ἀφτὲς τίς φριχτὰς συνθήκας τῆς ζωῆς τοῦ φτωχοῦ ξεβγά τίς κάνουνε οἱ ἀριστοκράτες, ὅχι μόνο οἱ συστηματικοὶ γαιοχτήμονες, μὰ καὶ οἱ δικηγόροι, καὶ οἱ γιατροί, καὶ οἱ δασκάλοι ποὺ ἔχουνε στὴν κατοχὴν τοὺς γῆ. Ἀς μιλήσουμε παστρικά καὶ ξάστερα, χωρὶς νὰ κλείσουμε τὰ μάτια μας μπροστὰ στὴν ἀλήθειαν, καὶ ἃς τοῦμε ὀρθὰ κοφτὰ πὺς κάθε ἄνθρωπος ποὺ λογαριάζει τὸν ἑαυτὸν τοῦ γι’ ἀριστοκράτη καὶ ποὺ φαντάζεται πὺς ἔκανε καλὸν στὸ λαὸν μὲ τὸν ἓνα ἢ μὲ τὸν ἄλλον τρόπον, ὅχι μόνο, καλὸν δὲν ἔκανε παρὰ καὶ μεγάλο κακὸν ἔκανε στοὺς ἀπροστάτεφτους, μόνο μὲ τὴν ἀπλὴν ὑπαρξὴν τοῦ ὡς ἀριστοκράτης. Μὰ τί θὰ πῇ ἀριστοκράτης; Ἀριστοκράτης θὰ πῇ, ἄνθρωπος ποὺ γυρεύει ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερην ἀνετὴν ζωὴν γιομᾶν ἀπόλαυσης, ποὺ διψᾷ μιὰ ἐφτυχία ἀφάνταστη καὶ ποὺ τὴν ἀποχτᾷ ὡς τὰ στερεὰ μὲ κάθε εἶδους προστυχίαν καὶ ἀδικίαν, καὶ ὅποιος καὶ ἂν εἶναι ἀφτὸς ποτέ του δὲ θὰ καταδεχτῇ νὰ θυσιάσῃ, οὔτε μιὰ στάλα τῆς ἐφτυχίας του γιὰ νὰ λιγοστεψῇ τὰ βᾶσανα τοῦ φτωχοῦ. Μὲ πάχια μόνο λόγια ὑπερασπίζεται τὴν φτωχολογίαν, κατακρίνει τὴν ἀπὸνιάν των ἄλλων, μὰ ὁ ἴδιος οὔτε